

OUWEHANDS
DIERPARK

AFRIKAANSE OLIFANT

De Afrikaanse olifant is een echte recordhouder. Hij is namelijk het grootste landdier ter wereld! Eigenlijk is alles groot aan de Afrikaanse olifant. Hij heeft de grootste oren, de langste tanden en de langste neus van alle landdieren. De Afrikaanse olifant is ook nog eens beresterk. Zonder probleem loopt hij een boom omver!

AFRIKAANSE OLIFANT

Latijnse naam:	<i>Loxodonta africana</i>
Leefgebied:	in Afrika ten zuiden van de Sahara
Voedsel:	gras, bladeren, twijgen, wortels, knollen en vruchten
Gewicht:	volwassen vrouwtje gemiddeld 2800 kg volwassen mannetje gemiddeld 6000 kg
Draagtijd:	22 maanden
Aantal jongen:	1 jong per worp
IUCN-Status:	kwetsbaar

HOE ZIE IK ER UIT?

Soorten

Tot voor kort dacht men dat er twee soorten olifanten waren, de Afrikaanse en de Aziatische olifant. Inmiddels weten we dat er eigenlijk drie soorten zijn: de Afrikaanse savanne olifant, de Afrikaanse bos olifant en de Aziatische olifant. Het meest opvallende verschil tussen de Aziatische en de Afrikaanse olifant is de grootte van hun oren. Die van de Afrikaanse olifant zijn namelijk veel groter!

Rare snuiter

Een olifant is een slurfdier. De slurf is een vergroeiing van de neus met de bovenlip. In de slurf van een olifant zitten meer dan 150.000 spierbundels! De Afrikaanse olifant heeft aan zijn slurf twee 'vingers'. Hij kan van alles doen met die handige slurf: voedsel oppakken, ruiken, ademen, geluid maken, klappen uitdelen en zelfs drinken. Bij het drinken zuigt de olifant eerst zijn slurf vol met water. Daarna spuit hij dat water in zijn bek. Met zijn beweeglijke slurf kan een olifant voorwerpen oppakken die zo klein zijn als een muntstuk!

Slagtanden

Bij de Afrikaanse olifant hebben zowel stieren als koeien slagtanden. Een olifant gebruikt zijn slagtanden om wortels op te graven en takken af te breken. Ook zijn de slagtanden handig om takken en omgevallen bomen te verplaatsen. Een andere belangrijke functie van de slagtanden, is de bescherming van de slurf.

Stier en koe

Een volwassen mannetjes olifant heet een stier en een vrouwtje noemen we een koe. Een jong wordt een kalf genoemd. De schouderhoogte van een stier kan wel vier meter zijn! Een koe wordt maximaal drie meter hoog. In tegenstelling tot wat zijn bouw en lichaamsgewicht doen vermoeden, loopt een olifant bijna geruisloos en is hij bovendien zeer lichtvoetig door een goede verdeling van het gewicht over de grote voetzolen.

Flaporen

Een Afrikaanse olifant heeft grote oren. Hier kan hij niet alleen goed mee horen, ze werken ook uitstekend als koelelementen. De gerimpelde, grijze huid van een olifant is op sommige plaatsen dik, maar de huid aan de binnenkant van de oren en rond de bek is veel dunner. Door die dunne huid lopen veel bloedvaten. Hiermee wordt lichaamswarmte afgegeven aan de lucht. Het bloed koelt iets af en stroomt terug het lichaam in. Op dagen dat het niet waait, zorgt de olifant zelf voor wind: hij gaat met zijn oren wapperen!

WAAR LEEF IK?

Architect

De Afrikaanse olifant komt voor in Afrika, ten zuiden van de Sahara. De bosolifant leeft in het dichte laaglandregenwoud en de savanneolifant op de savanne en graslanden van West- en Centraal Afrika. Een olifant kan het landschap waarin hij leeft erg veranderen en afwisselender maken. Hij ontwortelt bomen en vertrapt de begroeiing. Zo ontstaan hele nieuwe gebieden.

WAT EET IK?

Grote honger

Op de savannes eet de Afrikaanse olifant van struiken, bomen en grassen. In andere gebieden wordt dat aangevuld met vruchten. Met zijn slurf kan een olifant niet alleen voedsel van de grond rapen. Ook bladeren die hoog in de boom hangen, worden geplukt. Af en toe eet een olifant ook wat aarde. Op deze manier krijgt hij de nodige zouten binnen.

Poepgoed

Van een olifant zou je misschien verwachten dat hij een efficiënte spijsvertering heeft, maar dat is niet waar. Ongeveer de helft van zijn voedsel poept hij bijna onverteerd weer uit. Een olifant moet dus veel eten om aan zijn voedingsstoffen te komen.

MIJN FAMILIE

Familiegroepen

Een Afrikaanse olifant leeft in familiegroepen. Het oudste vrouwtje heeft de leiding. Bij de groep horen haar zussen en dochters met hun kalveren. Binnen de kudde gelden strenge gedragsregels. Hierdoor ontstaan maar weinig ruzies. Niet alleen de kalveren worden beschermd door de groep. Ook zieke of gewonde dieren krijgen steun. Jonge mannetjes moeten op een zeker moment hun geboortegroep verlaten. De stieren leven daarna meestal alleen of sluiten zich voor een korte periode aan bij een andere familiegroep. Soms leven stieren ook in een groep bij elkaar.

Klein olifantje?

Na een draagtijd van ongeveer 22 maanden wordt één jong geboren. De hele kudde helpt bij de opvoeding van het kalf.

Praatjes

Een Afrikaanse olifant kan hele lage geluiden maken. Mensen kunnen niet al deze geluiden horen. Olifanten horen elkaar al op kilometers afstand. Als een olifant schrikt of aanvalt laat hij dat weten door luid te trompetteren.

IN OUWEHANDS DIERENPARK

Verrijking

In Ouwehands Dierenpark leeft een groep Afrikaanse olifanten. Ze hebben een buitenverblijf en een stal, waar ook bezoekers een kijkje kunnen nemen. De verzorgers geven de olifanten regelmatig verrijking. Ze verstoppert bijvoorbeeld appels op het perk of hangen ruiven met hooi heel hoog in de lucht. Om dat lekkers te bemachtigen moeten de olifanten hun flexibele slurf goed gebruiken. Als het warm is, gaat de olifantendouche aan. Pas op, spettergevaar!

Pedicure

De olifantenverzorgers trainen de dieren, bijvoorbeeld om hun poot op te tillen. Zo kunnen de verzorgers de voetzolen inspecteren. Een aantal keer per jaar vijlen de verzorgers de te dikke eeltlagen weg om pijnlijke poten te voorkomen. De olifanten vinden het prima, zij krijgen wat lekkers tijdens de 'behandeling'!

HELP!

Natuurlijke vijanden

Een volwassen olifant heeft geen natuurlijke vijanden. Soms probeert een groep leeuwen wel een kalf te vangen. Zodra het kalf door de kudde wordt beschermd, hebben de roofdieren geen schijn van kans.

Mensen

De Afrikaanse olifant wordt door mensen gedood vanwege zijn slagtanden. Ivoor is veel geld waard. Ook is er nog maar weinig leefgebied voor de olifant. Dat komt doordat er in grote delen van Afrika grond nodig is voor uitbreiding van steden en akkers.

Reservaten

De Afrikaanse olifant wordt beschermd. Er mag niet meer op hem gejaagd worden. Veel olifanten leven tegenwoordig in beschermde gebieden, ook wel reservaten genoemd. Hier werken mensen die proberen te voorkomen dat stropers hun slag kunnen slaan. Helaas lukt dat niet altijd.

WIST JE DAT...

Wist je dat een Afrikaanse olifant vijf keer zijn kiezen wisselt?

Doordat een olifant veel eet, slijten zijn vier kiezen snel. Elke 'nieuwe' kies is groter dan zijn voorganger. De laatste kiezen zijn ongeveer zo groot als een baksteen en kunnen wel vier kilogram wegen! Wanneer de laatste kiezen versleten zijn, kan een olifant zijn voedsel niet meer kauwen.

Wist je dat een Afrikaanse olifant soms (rood)bruin lijkt?

Dit komt omdat hij regelmatig een bad neemt in een modderpoel. De modder beschermt de olifant tegen de felle zon en tegen beten van insecten.

